

วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา

ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 | มกราคม - มิถุนายน 2563

Journal of Buddhist Studies

Journal of Buddhist Studies Vol.11 No. 1 | Januray - June 2020

JBS

Thai-Journal Citation Index Centre
Group 2

ISSN : 1905-534x (Print)

ISSN : 2697-3995 (Online)

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ 139 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

053 - 278967, 053 - 270451 ต่อ 311

วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา

Journal of Buddhist Studies

ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน) 2563

ISSN : 1905-534x (Print)

Vol. 11 No. 1 (January - June) 2020

ISSN : 2697-3995 (Online)

วัตถุประสงค์

วารสารพุทธศาสตร์ศึกษาเป็นวารสารวิชาการราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา สังคมวิทยา พัฒนาสังคม เศรษฐศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศิลปกรรม และรัฐศาสตร์ ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา (Journal of Buddhist Studies) อย่างเคร่งครัดรวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วารสารพุทธศาสตร์ศึกษากำหนด

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา

๑ เจ้าของ (Owner)

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

139 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

053 - 278967, 053 - 270451 ต่อ 311

๑ ที่ปรึกษา (Advisors)

พระราชปริยัติกวี, ศ.ดร.	อธิการบดี
พระวิมลเมธี	รองอธิการบดีวิทยาเขตเชียงใหม่
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
พระมหาสมบุญ ฐิตกโร, รศ. ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระครูพิพิธสุตาทร, ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
พระครูสุตพัฒน์นอม, ผศ. ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่
พระมหาสุติศักดิ์ อภินันโท	ผู้อำนวยการส่วนงานวางแผนและส่งเสริมการวิจัย

๑ บรรณาธิการบริหาร (Executive Editor)

ดร. ส่งเสริม แสงทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
---------------------	---

๑ หัวหน้ากองบรรณาธิการ (Chief Editor)

รศ.ดร. พูนชัย ปันนียะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
-----------------------	---

๑ กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

พระสฤษดิ์ ญาณวีโร, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
รศ.ดร. ฉลองเดช คุณานุมาน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ. ดร. ตระกูล ชำนาญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา
ผศ.ดร. โผน นามณี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ผศ.ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร. สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร. ประทีป พืชมงคลกลาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาด่านนา
ดร. บุญญาพร ยอดคง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
ดร. พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่

๑ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

พระมหาทรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูพิพิธสุตาทร, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูสิริปริยัตยานุศาสน์, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
พระวิสิทธิ์ ฐิตวิสิทธิ์, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
รศ.ดร.พูนชัย ปันธิยะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ.ดร.เทพประวิณ จันทร์แรง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ.ดร. วรวิทย์ นิเทศศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ดร.สงเสริม แสงทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ดร.วิโรจน์ วิชัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

พระมหาวิเศษ ปญญาวชิโร รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ศ.(เกียรติคุณ) พงศ์เดช ไชยคุตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศ.สรัสวดี อ่องสกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศ.ดร.สิทธิ บุตรอินทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.สมโชติ อ่องสกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ร.ศ.ดร.อุเทน ปัญโญ	มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่
รศ.ดร.ปฐม บัญศรีตัน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.สุชาวัช ริมกิตติกุล	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รศ.ดร. บุญย์ นิลเกษ	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร. ฉลองเดช คุณานุมาน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ. ดร. ทิพวรรณ ทังมั่งมี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ. ดร. วิโรจน์ อินทนนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร. สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ. ลิปิกร มาแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.รุ่งเรือง ปุญโญรส	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว	Huachiew Chalermprakiet University
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ดร.ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร. ตระกูล ชำนาญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา
ผศ.ดร. โผน นามณี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
พอ.พญ.นิภาพรรณ ธรรมเดชศักดิ์	โรงพยาบาลค่ายกาวิละ
ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ	มหาวิทยาลัยบูรพา
ดร.แสวง แสนบุตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑ ฝ่ายประสานงานและจัดการ (Coordination and Management)

นายภัชรบด ฤทธิ์เต็ม
นายบุญมี แก้วตา
นายจิตตกร จันทรศิลป์
นายพัลลภ หารุคำจา

๑ ฝ่ายกฎหมาย (Law Department)

นายวิทยา มาลาวัลย์

๑ ออกแบบปก (Cover Designed) และ จัดรูปเล่ม (Content Designed)

พระนิติพัฒน์ อุชจาโร

๑ กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

๑ Website : <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JBS>

๑ Email.: jbs@mcu.ac.th

๑ หมายเลข ISSN : P-ISSN : 1905-534x ISSN : 2697-3995 (Online)

สารบัญ

หน้า

Development of the Literature Instructional Model to Promote Intercultural Awareness of English Major Students: A Pilot Study	1
---	---

Pong-Ek Pengloon

Sukanya Kaowiwatanakul

Komkit Tachom

Singkhram Rakpa

School of Liberal Arts, University of Phayao

แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาของนักศึกษาจีน เอกภาษาไทย สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	19
---	----

A Guideline to Promote the Practicing Buddhist Basic
Ceremonies of Chinese Students, Thai Major of Language Institute,
Chiang Mai University

เรวัฒน์ เพียรพจนนารถ

อุเทน ลาพิงค์

Raywat Peanpojjananarth

Uten Larping

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus

พฤติกรรมสุขภาพของพระสงฆ์กับความรอบรู้ด้านสุขภาพ จากพระคิลานุปัฏฐากสู่พระนักสื่อสารในเขตสุขภาพที่ 1	33
---	----

Health Behaviors of Monks and Health Literacy from
Phra Kilanuphatthak to Communications in Health Region 1

อุมาพร นิมตระกุล

Umaporn Nimtrakul

กรมอนามัย 1 เชียงใหม่ กระทรวงสาธารณสุข

Health Promotion Center Region 1

พระวิสิทธิ์ ฐิตวิสิทโธ

Phra Wisit Thitawisittho

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

สารบัญ

หน้า

การเสริมสร้างแนวปฏิบัติในการสังคมสงเคราะห์ของวัดในจังหวัดเชียงใหม่ 52

The Strengthening Social Work Practices

in the Buddhist Temples in Chiang Mai Province

พระครูสิริบรมธาตุพิทักษ์, ประวิชัย วันตา

Phra Khrusiriborommathatphitak

Purawich Wanta

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเยียวยาผู้ป่วยระยะสุดท้าย 66

An Application of the Buddhadhamma Principles

to heal the Terminal Stage Patients

สังวรณ สมบัติใหม่, พระครูสาทรธรรมสิทธิ

Sangworn Sombatmai, Phra Khrusathindhammasith

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

สุริยนต์ สูงคำ

Suriyont Songkam

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

Rajamangala University of Technology Lanna

ศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลและคุณค่างานพุทธศิลป์กรรม 81

รัชสมัยของพระเมืองแก้วในล้านนา

An Analytical Study of Influences and Values of Buddhist Arts

in the King Muang Kaew's Reign of Lan Na

เทพประวิณ จันทร์แรง

พระสุวรรณเมธี, พระครูปลัดอุทัย รตนปญโญ

Thepprawin Chanreang, Phrasuwanmethee

Phrakhru Palad Uthai Rattanapahtio

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ฟองแก้ว บัวลูน

Fongkaew Bualun

โรงพยาบาลนครพิงค์ Nakhonping Hospital

การประยุกต์หลักไตรสิกขาในการบำบัดผู้ป่วยที่มีความเชื่อ 95

ต่อการถูกคุณไสย ของชุมชนบ้านใหม่สันติ อำเภอสว่างเนิน จังหวัดนครราชสีมา

An Application of Threefold Training for therapy

of patients who believe in the domination of occult,

Ban Mai Santi, Sung Noen district, Nakhonratchasima province

แม่ชีปณฺธิตาภา เนตรน้อย

แม่ชีประครอง งามชัยภูมิ, นิพล อินนอก

Mae Chee Panthitapa Netnoi

Mae Chee Prakrong Ngamchaiyaphum, Niphon Innok

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัยฯ

Mahamakut Buddhist University, Mahapajapati Buddhist College

แนวทางการอนุรักษ์ประเพณีปอยส่างลองในเขตอำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ 111

Guidelines For Conservation Of Poi Sang Long Tradition

In Muang District, Chiang Mai Province

พระอาทิตย์ ภูค์คำ

โพน นามณี, พระครูสมุห์ ธนโชติ จิรธมฺโม

PhraArthit phukham

Phon Namanee, Phrakrusamu Thanachot Ciradhammo

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, วิทยาเขตล้านนา

Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus

การพัฒนาหลักสูตรปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเพื่อเสริมสร้างพุทธีปัญญา 126
สำหรับแกนนำชาวพุทธจังหวัดเชียงใหม่

The Curriculum Development on the Insight Meditation Course to

Strengthen Cognitive for Buddhist Leaders in Chiang Mai Province

พระบุญทรง ปุณฺณธโร, อวิสดา ทับทิมแท้

PhraBoonsong Punnadharo, Awatsada Thapthimthae

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chiang Mai Campus

ประทีป พิษทองหลาง

Prateep Peuchthonglang

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา Rajamangala University of Technology Lanna

งานบุญล้านนากับการจัดการวัฒนธรรมชุมชนเชิงธรรมาภิบาล

The Lanna Religious Ceremonies and the Cultural Community
Management based on Good Governance

ภัชรบด ฤทธิเต็ม, เยื้อง ปั่นหน่งเพ็ชร

Phatcharabot Ritttem, Yueng Pannengpetch

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

อภิธาน สมใจ

Apithan Somjai

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การสถาปนาเจดีย์ในล้านนาภายใต้คติมหาโพธิมณฑล

The establishment of Lan Na Chedi in Maha Bhodimandala concept

พระพงษ์ระวี อุตตรภทโท

สรสวดี อ่องสกุล, เขาวลิต สัยเจริญ

Phra Pongravee Uttarapaddho

Sarassavadee Ongsakul, Chaowalit Saicharont

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ผลของพุทธนวัตกรรมต่อสัญญาณคลื่นสมอง ในพระภิกษุจังหวัดเชียงใหม่

The Effect of Buddhist Innovation on Brain Signal

in Buddhist Monks Chiang Mai Province

ฐาวรี ชันสำโรง, ประภาเพ็ญ สุวรรณ, สุภาดา คำสุชาติ

Thawari Khansamrong

Prapapen Suwan, Supada Kamsuchart

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, Western University

สำราญ ชันสำโรง, พระบุญทรง ปุญญธโร

Samran Khansamrong, Pra Boonsong Punya Taro

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

รูปแบบการพัฒนาสุขภาพองค์รวมของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาผู้สูงอายุตำบลป่าไผ่ 198
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

The Model of Development of Buddhist Holistic Health for the Elderly
: A Case Study of the Elderly Paphai , Sansai , Chiang Mai.

อำพันธ์ ดวงคำ

Ampun Daungkham

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

แนวทางการพัฒนาวิธีการสอนเชิงบูรณาการสำหรับนักศึกษา 213

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Guidelines For Development Of Integrated Teaching Methods
For Students In Mahamakut Buddhist University; Lanna Campus

พระครูสมุทรโชติ จิระธมโม, พระมหาวีรเดช จะปา

อุเทน ลาพิงค์, ทรงศักดิ์ พรหมดี, โพน นามณี

Phrakhrusamu Thanachot Ciradhammo, Phramahaviradej Japah

Uten Larping, Songsakdi Promdee, Phon Namanee

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus

ประภาศิริ ศรีภมร

Prapasiri Sripramorn

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ Chiang Mai Rajabhat University

ศิลปะวิถีชุมชนบนผนังที่สาธารณะของเมืองท่องเที่ยวในภาคเหนือ 233

The Art of Community on the Walls of Public Spaces of Tourist
Towns in the Northern Thailand

มานิตย์ โกวฤทธิ์

Manit Gowarit

สมาคมขัวศิลปะเชียงราย

Art Bridge Chiang Rai (ABCR) Association

ประเสริฐ บุปผาสุข

Prasert Buphasut

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus

ฐาปนกรณ์ สุปัญญารัตน์

Tapakorn Supanyarat

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พิจิตร

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phichit Buddhist College

**The Power of Art: กระบวนการสร้างสุขภาวะทางสังคม กรณีศึกษา
แมงสีหูห้าตาของเมืองเชียงราย**

252

The Power of Art: The Process of Creating Social Well-being

Case Four ears Five eyes Monster of Chiang Rai

มานิตย์ กันทะสัก

Manit Kantasak

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiangrai Buddhist College

อมลณัฐ กันทะสัก

Amolnatha Kantasak

ชมรมผู้อาวุธรณกรรมล้านนาเจียงฮาย Lanner Literature Club

พุทธจักรวาลวิทยา : พระพุทธเจ้าจักรพรรดิแห่งจักรวาล

268

Buddhist Cosmology: The Emperor Buddha of the Universe

พระครูสุตพัฒน์นอม

พระมหาดวงรัตน์ จิตรตโน, สมบูรณ์ ตาสนธิ

Phrakrusutapathanodom

Phramaha Duangrat Thitaratano, Somboon tasonthi

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus